

Persbericht

25 januari 2012

Met name op gebied van zorg en pensioenen Cft: 2012 jaar vol uitdagingen

Willemstad - Het College financieel toezicht voor Curaçao en Sint Maarten (Cft) heeft van maandag 23 januari tot en met woensdag 25 januari een bezoek gebracht aan Curaçao. Voor de voorzitter, professor Age Bakker, en het lid voorgedragen door Sint Maarten, Richard Gibson, was dit het eerste officiële bezoek aan het land. Het College heeft gesprekken gevoerd met de gouverneur, de Minister van Financiën, de Raad van Ministers, Taskforce Financieel Beheer en Beleid, en de Financiële Commissie van de Staten. Naast inhoudelijke besprekingen, is tijdens alle gesprekken gezamenlijk geconstateerd dat de samenwerking tussen het Cft en het land Curaçao naar tevredenheid verloopt.

Ambitieuze begroting

De begroting 2012 is op 27 december 2011 door de Staten goedgekeurd en vervolgens door de Gouverneur ondertekend. Daarmee is de begroting vastgesteld. Het Cft hoopt deze begroting binnenkort te ontvangen en zal binnen de wettelijke termijn van twee weken een officieel advies uitbrengen over deze begroting. Aan het vaststellen van de begroting 2012 is een intensief traject voorafgegaan, waarin door Curaçao belangrijke beleidsvoornemens zijn geuit in het kader van de verbetering van de meerjarige houdbaarheid van de begroting. De begroting 2012 bevat ambitieuze plannen op het terrein van de ouderdagsvoorzieningen en de gezondheidszorg, die ervoor moeten zorgen dat Curaçao de vergrijzingproblematiek het hoofd kan bieden. Zo is onlangs door de Raad van Ministers besloten om de pensioengerechtigde leeftijd te verhogen naar 65 jaar.

Belang van de uitvoering

Het Cft ziet een uitdaging voor Curaçao om de ambitieuze plannen nu daadwerkelijk in uitvoering te brengen. De tekorten in de pensioen- en sociale zekerheidsfondsen zullen zonder deze maatregelen in de komende jaren sterk oplopen. Van de Raad van Ministers en in het bijzonder de minister van Financiën heeft het Cft begrepen dat de noodzaak tot een koerswijziging inmiddels breed wordt gedragen in de regering. Het Cft heeft tijdens zijn gesprekken benadrukt dat met het opstellen van de plannen een allereerste stap is gezet en dat het er nu op aankomt tot uitvoering over te gaan. Het Cft zal hier sterk op toezien.

De gevolgen van economische ontwikkelingen

De economie van Curaçao staat onder druk van de internationale conjunctuur. De Centrale Bank voor Curaçao en Sint Maarten heeft onlangs nieuwe ramingen voor de economische groei gepresenteerd. Deze is voor 2012 van +0,6% bijgesteld naar -0,5%. Dit kan gevolgen hebben voor de verwachte inkomsten voor 2012, die eventueel via een begrotingswijziging moeten worden verwerkt. In het licht van de economische situatie acht het Cft een vertrouwenwekkend budgettair beleid van het allergrootste belang. Na afloop van het eerste kwartaal verwacht het Cft dat de gevolgen van de economische neergang geanalyseerd zullen zijn en, indien nodig, aan de Staten zullen zijn voorgelegd.

Verantwoording over de begrotingsuitvoering

Een ander belangrijk punt dat aan de orde is geweest tijdens de gesprekken met de Minister van Financiën, de Raad van Ministers en de Financiële Commissie van de Staten is de verantwoording over de begrotingsuitvoering. De verantwoordingsstukken over 2010 zijn inmiddels opgemaakt, maar deze dienen zo snel mogelijk beoordeeld te worden door de overheidsaccountant en de Algemene Rekenkamer en behandeld te worden in de Staten. Pas dan is de begrotingscyclus volledig afgerond en is de rechtmatigheid van de besteding van belastingmiddelen gewaarborgd.

Betere naleving van belastingwetgeving

Ten aanzien van de begrotingsuitvoering 2011 constateert het Cft met tevredenheid dat er veel inspanningen zijn gepleegd om inkomsten de afgelopen periode op peil te houden, ondanks de tegenvallende economische groei. De naleving van belastingwetgeving is hierdoor toegenomen, zonder een verhoging van de belastingtarieven. Het belastingplan heeft nog een stap gezet in de richting waarbij arbeid (directe belastingen) minder en consumptie (indirecte belastingen) meer belast wordt. Dit past in een internationale tendens.

OverheidsNV's en stichtingen

De financiële situatie van de overheidsN.V.'s en stichtingen op Curaçao baart het Cft zorgen. Een analyse door het Cft van jaarrekeningen 2008/2009 van overheidsN.V.'s en stichtingen laten een verontrustend beeld zien. Enkele zeer grote N.V.'s en stichtingen hebben sterk negatieve reserves. Dit vormt een directe bedreiging voor de begroting van het land, indien niet tijdig wordt ingegrepen. Het College heeft dit risico nadrukkelijk onder de aandacht gebracht van het bestuur. In dat kader heeft het College het belang benadrukt van het verkrijgen van de jaarrekeningen 2010 en 2011. Daaruit moet blijken of de situatie in deze jaren is verslechterd danwel of er een verbetering is opgetreden.

De kwaliteit van het financieel beheer

Samen met het Ministerie van Financiën en andere organen van Curaçao, heeft het Cft de afgelopen periode een analyse gemaakt van de kwaliteit van het financieel beheer in Curaçao. Gesignaleerd is dat de kwaliteit redelijk is, maar op onderdelen wel verbetering behoeft. Bovendien lijkt de kwaliteit de laatste periode onder druk te staan, blijkend uit de vertraagde aanlevering van rapportages aan het Cft. Samen met het bestuur van Curaçao zal in de komende periode gewerkt worden aan een stappenplan om in de komende 5 jaar de kwaliteit van het financieel beheer op een internationaal aanvaardbaar niveau te brengen.

Voortvarende begrotingsuitvoering noodzakelijk

Het College constateert dat Curaçao belangrijke stappen heeft gezet op weg naar lange termijn houdbaarheid van de overheidsfinanciën. Daarmee is Curaçao er echter nog niet. Er liggen nog belangrijke uitdagingen en risico's. Het is van groot belang dat voorgenomen maatregelen voortvarend tot uitvoering worden gebracht. Tegelijkertijd is de economische ontwikkeling ongunstig en vormen de tekorten bij overheidsNV's en stichtingen grote risico's voor de overheidbegroting. Het College vertrouwt er op dat Curaçao al het mogelijk doet om de uitdagingen en risico's het hoofd te bieden, en zal niet nalaten Curaçao op deze verantwoordelijkheden te wijzen.

[Einde Persbericht]

Fotobijschrift:

V.l.n.r. Cft Secretaris Kees van Nieuwamerongen, Lid voor Sint Maarten Richard Gibson, Voorzitter Age Bakker, Lid Voor Curaçao Chos Romero en Lid voor Caribisch Nederland Max Pandt.

Noot voor de redactie – niet voor publicatie Contactpersoon Cft:

Secretariaat College financieel toezicht
Kees van Nieuwamerongen - Secretaris / Jacob de Glee - Beleids- en Communicatieadviseur
Telefoon (09) 461-9081 / (09) 461-9082 / (09) 461-9084
Email info@cft.an
Internet www.cft.an

Perscontacten:

Jefka Martha-Alberto
Telefoon (09) 512-6861

COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

T (+5999) 46 19 081

info@cft.an

Komunikado pa prensa

25 yanüari 2012

Prinsipalmente riba tereno di salubridat i penshun Cft: 2012 aña yen di reto

Willemstad - Kolegio di supervishon finansiero di Kòrsou i Sint Maarten (Cft) a hasi un bishita di djaluna 23 di yanüari te ku djáron 25 di yanüari na Kòrsou. Pa e presidente, profesor Age Bakker, i e miembro riba proposishon di Sint Maarten, Richard Gibson, esaki tabata e promé bishita ofisial na e pais. E Kolegio a hiba kòmbersashonnan ku gobernador, minister di Finansa, Konseho di Minister, Taskforce Financieel Beheer en Beleid i Komishon Finansiero di Parlamentu. Banda di kòmbersashonnan riba contenido, konhuntamente a konstatá durante tur e kòmbersashonnan ku e koperashon entre Cft i pais Kòrsou ta kana di forma satisfaktorio.

Presupuesto ambisioso

Parlamentu a aprobá e presupuesto 2012 riba 27 di desèmbre 2011 i seguidamente gobernador a firma esaki. Ku esaki a stipulá e presupuesto. Entretantu Cft ta spera di risibí e presupuesto pronto i lo duna un konseho ofisial riba e presupuesto pa 2012 denter di e término legal di dos siman. Promé ku fihamentu di e presupuesto 2012 un trayekto intensivo a tuma lugá den kua Kòrsou a vosiferá su intensionnan di maneho pa mehorá sostenibilidad di e presupuesto riba término largu. E presupuesto 2012 ta kontené plannan ambisioso riba tereno di provishon pa hende mayor di edat, salubridat i penshun, ku lo mester sòru pa Kòrsou por dil ku e problemátika di enbehesimentu di poblashon. Asina resientemente Konseho di Minister a disidí di subi e edat di penshun te na 65 aña.

Importansha di ehekushon

Cft ta mira un reto pa Kòrsou pa awor si realmente pone e plannan ambisioso aki den ehekushon. E défisitnan den e fondonan di penshun i e fondonan sosial lo subi aseleradamente den e próximo añanan si no tuma medidanan pa kontra arestá e situashon. Di Konseho di Minister i en partikular Minister di Finansa Cft a komprondé ku e nesidat pa un kambio di direkshon tin sosten fuerte di e gobièrnu. Cft a enfatisá durante di e kòmbersashonnan, ku e formulashon di e plannan ta e promé paso i ku awor a yega e momentu pa pasa pa ehekushon. Cft lo sigui esaki di aserka, pa sigurá e implementashon.

Konsekuensianan di desaroyo ekonómiko

Ekonomia di Kòrsou ta bou di preshon di e koyuntura internashonal. Banko Sentral di Kòrsou i Sint Maarten resientemente a presentá kalkulashonnan nobo pa kresementu ekonómiko. Pa 2012 a ahustá esaki di +0,6% pa -0,5%. Esaki por tin konsekuensia pa e entradanan ku a konta kuné pa 2012, ku eventualmente mester prosesá pa medio di un adaptashon di presupuesto. Den e lus di e situashon ekonómiko Cft ta konsiderá ku un maneho presupuestario konfiabel ta di gran importansia. Despues di e promé kuartal, Cft ta spera ku lo analisá e konsekuensianan di e reseshon ekonómiko i si ta nesario lo presentá esakinan na Parlamentu.

Responsabilisashon riba e ehekushon di presupuesto

Un otro punto importante ku a bin dilanti durante e kòmbersashonnan ku e Minister di Finansa, Konseho di Minister i e Komishon Finansiero di Parlamentu, ta responsabilisashon di e ehekushon di presupuesto. Entretantu a formulá e kuenta anual riba 2010, pero mas pronto posibel e akountent di gobièrnu i Kontrolaria General (Algemene Rekenkamer) mester evaluá e kuantanan i mester atendé nan den Parlamentu. Na e momentu ei numa e siklo presupuestario a finalisá kompletamente i por garantisá legitimidat di e uso di fondonan públiko.

Mihó kumplimentu ku legislashon di impuesto

Pa loke ta trata ehkushon presupuestario 2011, Cft ta konstatá ku satisfakshon ku a hasi hopi esfuerso pa tene e entradanan di último periodo aki na nivel, apesar di e kresementu ekonómiko desepshonante. Danki na esaki kumplimentu ku legislashon fiskal a resultá den un kresementu, sin ku tabatin subida den e tarifanan di impuesto. E plan di impuesto a dal un paso mas den direkshon kaminda tin ménos preshon riba labor (impuesto direkto) i mas riba konsumo (impuesto indirekto). Esaki ta kuadra ku un tendensia internashonal.

Kompanianan di gobièrnu i fundashonnan

E situashon finansiero di e kompanianan di gobièrnu i fundashonnan na Kòrsou ta preokupá Cft. Un análisis ku Cft a hasi di e kuantanan anual 2008/2009 di e kompanianan di gobièrnu i fundashonnan ta duna un bista preokupante. Algun kompania i fundashon di gobièrnu tin reservanan ku ta fuertemente negativo. Esaki ta forma un menasa direkto pa e presupuesto di e pais si nada no kambia. E Kolegio a pone e riesgo aki enfátikamente na atenshon di gobièrnu. Den e kuadro ei e Kolegio a enfatisá e importansia di risibí e kuantanan anual 2010 i 2011. For di esaki mester por haña indikashon si e situashon a empeorá den e añanan aki òf si a bini un mehorashon.

Kalidat di maneho finansiero

Huntu ku e Ministerio di Finansa i e otro órganonan di Kòrsou, den e periodo ku a pasa Cft a hasi un análisis di e kalidat di maneho finansiero na Kòrsou. A señalá ku e kalidat ta rasonabel pero ku mester di mehorashon riba sierto komponentenan. Ademas ta parse ku últimamente e kalidat ta mas bou di preshon, mirando e entrega lento di reportahenan na Cft. Huntu ku e gobièrnu di Kòrsou lo traha den e periodo benidero riba un plan pa den e próksimo 5 añanan halsa e kalidat di e maneho finansiero te un nivel aseptabel internashonalmente.

Ehkushon di presupuesto ku determinashon ta nesario

E kolegio ta konstatá ku Kòrsou a dal pasonan importante riba kaminda pa sostenibilidat di e finansa públiko riba tèrmino largu. Ku esei ainda Kòrsou no a yega kaminda e mester ta. Tin retonan importante i riesgonan ta hunga un ròl. Ta di gran importansia pa ehikutá e medidanan intenshoná ku determinashon. Na mes momentu e desaroyo ekonómiko no ta faborabel i e défisit serka kompanianan di gobièrnu i fundashonnan ta forma un riesgo grandi pa presupuesto di gobièrnu. E Kolegio ta konfia ku Kòrsou lo hasi tur ku ta posibel pa atendé ku e retonan i riesgonan i e lo no keda sin mustra Kòrsou riba e responsabilidatnan aki.

[Final di komunikado]

Teksto pa foto:

D.r.p.d. Sekretario di e Kolegio Kees van Nieuwamerongen, Miembro pa Sint Maarten Ricghard Gibson, Presidente Age Bakker, Miembro pa Kòrsou Chos Romero i Miembro pa Hulanda karibense Max Pandt.

Nota pa redakshon - no pa publikashon**Persona di kontakto Cft:**

Sekretariado Kolegio supervishon finansiero
Kees van Nieuwamerongen (09) 461-9081 / (09) 461-9082 / (09) 461-9084
Email info@cft.an
Internèt www.cft.an

Kontakto pa prensa:

Jefka Martha-Alberto
Telefon (09) 512-6861